

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ΄
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ**

Ταχ. Διεύθυνση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 101 87
Πληροφορίες : Ε. Χατζηχαραλάμπους
: Κ. Κραβαρίτη
Τηλέφωνο : 210-5235908
: 2132161620/623
E-mail : pfy@yyka.gov.gr

Αθήνα, 30/ 01 /2014

Αρ. πρωτ. : Υ3γ/ΓΦ12,14,25,27/Γ.Π./οικ.9395

**ΠΡΟΣ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ
ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

ΘΕΜΑ: Σχεδιασμός ενεργειών και δράσεων για τον εκσυγχρονισμό των θεσμών της Κατ' Οίκον Νοσηλείας και του Οικογενειακού Προγραμματισμού, με την ανάπτυξη και την οργάνωση πιλοτικών δικτύων : α) «Πιλοτικό Δίκτυο Τμημάτων ή Υπηρεσιών Κατ' Οίκον Νοσηλείας» και β) «Πιλοτικό Δίκτυο Μονάδων ή Υπηρεσιών Οικογενειακού Προγραμματισμού και Μονάδων Φροντίδας Μητέρας-Παιδιού»

Σύμφωνα με τις παρ. (1), (2), (3), (4), (5), (8), (10) και (13) της ενότητας Γ' Τμήμα Κατάρτισης Προγραμμάτων, του άρθρου 12 «Διάρθρωση –Αρμοδιότητες, Διεύθυνση (Υ3) Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας» (Π.Φ.Υ.) του Π.Δ/τος 95/10.3.2000 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας» (ΦΕΚ 76 τ. Α'), η Δ/ση Π.Φ.Υ. έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης θεμάτων που σχετίζονται με την πρωτοβάθμια φροντίδα, τη μελέτη εφαρμογής προγραμμάτων Π.Φ.Υ. σε ειδικές ομάδες πληθυσμού, την παρακολούθηση ανάπτυξης και εφαρμογής προγραμμάτων Πρωτοβάθμιας Ιατρικής Περίθαλψης στις μονάδες Π.Φ.Υ. και στο σπίτι, τον καθορισμό του τρόπου οργάνωσης των προϋποθέσεων, όρων και διαδικασιών για τις υπηρεσίες Κατ' Οίκον Νοσηλείας από τις εν λόγω δομές, την παρακολούθηση του θεσμού του Βιβλιαρίου Υγείας του παιδιού, την κατάρτιση, παρακολούθηση και υλοποίηση προγραμμάτων για την παροχή υπηρεσιών πρόληψης, για την εν γένει ψυχοκοινωνική στήριξη του παιδικού πληθυσμού καθώς και την αξιολόγηση των παρεχομένων υπηρεσιών και προγραμμάτων στην Π.Φ.Υ.

Η Δ/ση Π.Φ.Υ. σε συνεργασία με τη Δ/ση Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας (Τμήμα Α', Οργάνωσης Νοσοκομείων) που έχει τις αρμοδιότητες εποπτείας και ελέγχου των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., τον προγραμματισμό ίδρυσης και ανάπτυξης Νοσοκομειακών Μονάδων, τη διασύνδεση αυτών με τα δίκτυα Π.Φ.Υ. του Ε.Σ.Υ., την οργάνωση της παροχής Κατ' Οίκον Νοσηλείας από τα Νοσοκομεία, τον καθορισμό των όρων σύστασης και λειτουργίας Κέντρων Οικογενειακού Προγραμματισμού και τη παρακολούθηση της ομαλής λειτουργίας τους καθώς και τον καθορισμό στόχων και περιεχομένου του προγράμματος οικογενειακού προγραμματισμού σε Εθνικό επίπεδο, η ένταξη και συντονισμός κάθε σχετικής δραστηριότητας που αναπτύσσεται από κρατικούς και άλλους συναρμόδιους φορείς. (παρ. 34 και 35, άρθρου 13 του Π.Δ. 95/2000), **προωθούν το σχεδιασμό ενεργειών και δράσεων για τον εκσυγχρονισμό των θεσμών της Κατ' Οίκον Νοσηλείας και του Οικογενειακού Προγραμματισμού, με τη συγκρότηση πιλοτικών δικτύων : α) «Πιλοτικό Δίκτυο Τμημάτων ή Υπηρεσιών Κατ' Οίκον Νοσηλείας» και β) «Πιλοτικό Δίκτυο Μονάδων ή Υπηρεσιών Οικογενειακού Προγραμματισμού και Μονάδων Φροντίδας Μητέρας-Παιδιού».**

Στο πλαίσιο των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, οι συναρμόδιες Δ/σεις του Υπουργείου Υγείας, εξέδωσαν την αριθμ. Υ3γ/ΓΦ12,14,25,27/Γ.Π./οικ.44499/17-5-2013 (ΑΔΑ : ΒΕΝ5Θ-10Κ) εγκύκλιο, σύμφωνα με την οποία καθορίζεται η κατά ενιαίο τρόπο συγκέντρωση πληροφοριών, δεδομένων και στοιχείων που συνδέονται με τα εν λόγω Τμήματα ή Μονάδες ή Υπηρεσίες ή Κέντρα.

Από τις απαντήσεις των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, των Κέντρων Υγείας της χώρας καθώς και των Μονάδων Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., συγκεντρώθηκαν στοιχεία καταγραφής των διαφόρων τύπων ανάπτυξης Τμημάτων ή Υπηρεσιών Κατ' Οίκον Νοσηλείας, που παρέχουν περίθαλψη σε μετεγχειρητικούς ασθενείς και χρονίους πάσχοντες καθώς και στοιχεία καταγραφής των διαφόρων τύπων ανάπτυξης Οικογενειακού Προγραμματισμού και των Σταθμών Προστασίας Μάνας Παιδιού και Εφήβου όπως οργανώνονται και λειτουργούν μέχρι σήμερα, από τα οποία προκύπτουν τα ακόλουθα:

Α. ΜΟΝΑΔΕΣ Ή ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ (Κ.Ο.Ν.)

1. Το θεσμικό πλαίσιο που αφορά την κατ' οίκον νοσηλεία και ισχύει έως σήμερα είναι το εξής :

α. Ν.1397/1983 (ΦΕΚ 143 τ. Α') «Εθνικό Σύστημα Υγείας»,παρ. 1(β), άρθρο 15, «Σκοπός των Κέντρων Υγείας».

β. Ν.2071/1992 (ΦΕΚ 123 τ. Α') «Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας», α) παρ. 2, άρθρο 16 «Σκοπός των μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρόληψης», β) παρ. 2, άρθρο 28 «Κατ' οίκον νοσηλεία», γ) παρ. 1,2,3,4, άρθρο 29 «Μονάδες κατ' οίκον νοσηλείας», δ) άρθρο 30 «Σύσταση Υπηρεσίας κατ' οίκον νοσηλείας».

3. Νόμος 2519/1997 (ΦΕΚ 165 τ. Α') «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας, οργάνωση των υγειονομικών υπηρεσιών, ρυθμίσεις για το φάρμακο και άλλες διατάξεις», παρ. 2, άρθρο 21 «Παροχή μετανοσοκομειακής και ειδικής φροντίδας».

4.Νόμος 3235 /2004 (ΦΕΚ 53 τ. Α') «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας», α) παρ. 3, άρθρο 3 «Ειδικές πρόσθετες υπηρεσίες στα Κέντρα Υγείας», β) παρ. 4, άρθρο 8

«Έργο Νοσηλευτή Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας»

Το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, θεμελιώνει το θεσμό της Κατ' Οίκον Νοσηλείας από το 1983 έως σήμερα σε μονάδες του Ε.Σ.Υ, χωρίς όμως να έχουν εκδοθεί τα προβλεπόμενα Προεδρικά Διατάγματα και οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις που καθορίζουν τους όρους και προϋποθέσεις συγκρότησης, στελέχωσης, λειτουργίας κλπ. αυτής. Το γεγονός αυτό οδήγησε στην αποσπασματική ανάπτυξη μερικών Τμημάτων ή Υπηρεσιών Κατ' Οίκον Νοσηλείας στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα και στα Κέντρα Υγείας.

2. Τα κύρια χαρακτηριστικά των Τμημάτων ή Υπηρεσιών Κατ' Οίκον Νοσηλείας, από την ανάπτυξη και λειτουργία αυτών, όπως προκύπτουν από τη συλλογή των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν, είναι τα εξής:

α. Ως προς το καθεστώς λειτουργίας τους, τα Τμήματα ή οι Υπηρεσίες Κατ' Οίκον Νοσηλείας, λειτουργούν,

- είτε ως Διατομεακά Τμήματα (μεταξύ άλλων αντίστοιχων τμημάτων όπως Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, Βραχείας Νοσηλείας, Φυσικής και Ιατρικής Αποκατάστασης, Ανακουφιστικής ιατρικής και Πόνου κ.λ.π.) σύμφωνα με τους νέους οργανισμούς των Νοσοκομείων, εκ των οποίων κάποια είχαν αναπτύξει σχετικές δράσεις και προγράμματα επί μακρό χρονικό διάστημα και άλλα δεν έχουν λειτουργήσει έως σήμερα.

- είτε συστήθηκαν ως υπηρεσίες, με αποφάσεις των εκάστοτε Διοικήσεων των Νοσοκομείων και ανέπτυσαν τα προγράμματά τους ανεξαρτήτως θεσμικής αναγνώρισης,

- είτε αναπτύχθηκαν ως ανεξάρτητα προγράμματα ή δράσεις με την εκδήλωση ενδιαφέροντος των επαγγελματιών υγείας, όπως Γενικών και άλλων ειδικοτήτων ιατρών, νοσηλευτών-τριών, επισκεπτών-τριών υγείας κ.λ.π. των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και Κέντρων Υγείας(συν. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α, ΠΙΝΑΚΑΣ 1).

β. Ως προς την ανάπτυξη δράσεων Κατ' Οίκον Νοσηλείας στο πλαίσιο των Κέντρων Υγείας, προκύπτει ότι αυτές παρέχονται σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο των καθηκόντων των επαγγελματιών υγείας (Γενικών και άλλων ειδικοτήτων ιατρών, νοσηλευτών - τριών, επισκεπτών-τριών υγείας κ.λ.π.), χωρίς επιτελικό συντονισμό, οργάνωση, συνέχεια και κοινή μεθοδολογία, πολλές δε φορές χωρίς ιδιαίτερη επιμόρφωση – κατάρτιση.

γ. Ως προς τη στελέχωση, διαπιστώνεται ότι το κύριο έργο της Κατ' Οίκον Νοσηλείας, αναπτύσσουν Γενικοί Ιατροί, Παθολόγοι, Αναισθησιολόγοι, Χειρουργοί κ.λ.π., νοσηλευτές – τριες και επισκέπτες – τριες υγείας και κατ' επέκταση με τη συνεργασία άλλων επαγγελματιών όπως ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών κ.λ.π.

δ. Οι χώροι που αξιοποιούνται, συνήθως είναι αίθουσες, γραφεία, εξεταστήρια εξωτερικών ιατρείων των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και των Κέντρων Υγείας.

ε. Τα Τμήματα ή οι Υπηρεσίες Κατ' Οίκον Νοσηλείας, για την ανάπτυξη του έργου τους, συνεργάζονται με διάφορες Κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου που λειτουργούν μέσω παραπομπής περιστατικών για παροχή υπηρεσιών Κατ' Οίκον Νοσηλείας και διασυνδέονται με διάφορους άλλους φορείς υγείας (Κέντρα Υγείας, Δημοτικά Ιατρεία κ.λ.π.), Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις κ.λ.π.

ζ. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της Κατ' Οίκον Νοσηλείας,

διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες :

- ιατρονοσηλευτικές παρεμβάσεις
- συμβουλευτική - διασύνδεση με υπηρεσίες
- ενημέρωση - επιμόρφωση – έρευνα,

που αναλυτικά παρουσιάζονται στον πίνακα 2, Παρεχόμενες Υπηρεσίες, Δράσεις, Ενέργειες, Προγράμματα» (συν. Παράρτημα Α', Πίνακας 2).

Β. ΜΟΝΑΔΕΣ Ή ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Β.1. Το θεσμικό πλαίσιο που αφορά τον Οικογενειακό Προγραμματισμό είναι το ακόλουθο :

α) **Ν. 1036/80 (ΦΕΚ 66 τ. Α')** «Για τον Οικογενειακό Προγραμματισμό και άλλες διατάξεις»

β) **Ν. 1397/1983 (ΦΕΚ 143 τ. Α')** «Εθνικό Σύστημα Υγείας», άρθρο 22 «Οικογενειακός Προγραμματισμός», όπου σύμφωνα με τη παρ. 2 καταργείται το άρθρο 5 του Ν.1036/1980, στο οποίο προβλεπόταν η έκδοση Π.Δ. για τη σύσταση, λειτουργία, στελέχωση και παροχή υπηρεσιών των Κ.Ο.Π.

γ) **Ν. 3235/2004 (ΦΕΚ 53 τ. Α')** «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας», παρ. 3(γ) άρθρο 1 «Σκοπός, έννοια και περιεχόμενο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας».

Τα Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού είχαν κατά περιόδους συσταθεί ως Μονάδες ή Τμήματα στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ. ή του πρώην ΠΚΚΠΑ, χωρίς όμως να έχουν εκδοθεί Π.Δ. που να καθορίζουν τους όρους και προϋποθέσεις συγκρότησης, στελέχωσης, λειτουργίας κλπ. αυτών. Το γεγονός αυτό έχει οδηγήσει στη συνεχή συρρίκνωση των αρμοδιοτήτων και του έργου των Κ.Ο.Π. εφόσον οι εν λόγω μονάδες λειτουργούν με ασάφεια ως προς την εποπτεία και το συντονισμό τους με άλλες υπηρεσίες υγείας, με απώλεια της αυτονομίας τους και αδυναμία σύνδεσης και προώθησης των ενεργειών τους με άλλους φορείς της κοινότητας (σχολεία, Δήμοι, κλπ.).

Β.2. Τα κύρια χαρακτηριστικά των Κ.Ο.Π. από την ανάπτυξη και λειτουργία αυτών, όπως προκύπτουν από τη συλλογή των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν, είναι τα εξής:

α. Ως προς το καθεστώς λειτουργίας τους, τα Κ.Ο.Π. λειτουργούν,

- είτε ως Μονάδες στο πλαίσιο των Μαιευτικών – Γυναικολογικών Κλινικών είτε ως αυτόνομες μονάδες στο πλαίσιο των χειρουργικών τομέων, σύμφωνα με τους νέους οργανισμούς των Νοσοκομείων, τα οποία είχαν αναπτύξει σχετικές δράσεις και προγράμματα επί μακρό χρονικό διάστημα,

- είτε συστήθηκαν σαν υπηρεσίες, με αποφάσεις των εκάστοτε Διοικήσεων των Νοσοκομείων και ανέπτυσαν τα προγράμματά τους ανεξαρτήτως θεσμικής αναγνώρισης,

- είτε αναπτύχθηκαν ως ανεξάρτητα προγράμματα ή δράσεις με την εκδήλωση ενδιαφέροντος των προϊσταμένων μαιευτικών κλινικών ή Κέντρων Υγείας ή ανεξάρτητων επαγγελματιών υγείας όπως μαιών - μαιευτών, επισκεπτών-τριών υγείας κ.λπ. (συν. Παράρτημα Β', Πίνακας 1).

β. Ως προς την ανάπτυξη δράσεων Οικογενειακού Προγραμματισμού στο

πλαίσιο των Κέντρων Υγείας, προκύπτει ότι αυτές παρέχονται σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο των καθηκόντων των επαγγελματιών υγείας (μαιών - μαιευτών, επισκεπτών-τριών υγείας κ.λ.π.), χωρίς επιτελικό συντονισμό, οργάνωση, συνέχεια και κοινή μεθοδολογία, πολλές δε φορές χωρίς ιδιαίτερη επιμόρφωση – κατάρτιση.

γ. Ως προς τη στελέχωση, διαπιστώνεται ότι το κύριο έργο του Οικογενειακού Προγραμματισμού αναπτύσσουν μαιές- μαιευτές και επισκέπτες – τριες υγείας με την εποπτεία ή το συντονισμό ή τη συνεργασία κυρίως μαιευτήρων – γυναικολόγων και κατ' επέκταση παιδιάτρων, παιδοψυχολόγων, δερματολόγων, κοινωνικών λειτουργών κ.λ.π.

δ. Οι χώροι που αξιοποιούνται, συνήθως είναι γραφεία συνεντεύξεως ή παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε άτομα και οικογένειες, καθώς και εξεταστήρια μαιευτικών – γυναικολογικών εξωτερικών ιατρείων.

ε. Οι Μονάδες ή οι Υπηρεσίες Οικογενειακού Προγραμματισμού για την ανάπτυξη του έργου τους, συνεργάζονται με διάφορα τμήματα του Νοσοκομείου που λειτουργούν και διασυνδέονται με διάφορους άλλους φορείς υγείας (Κέντρα Υγείας, Δημοτικά Ιατρεία κ.λ.π.), σχολικές μονάδες, μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους κοινωνικούς φορείς όπως συλλόγους, συνεταιρισμούς, κέντρα νεότητας κ.λ.π.

στ. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του Οικογενειακού Προγραμματισμού διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες :

- ιατρονοσηλευτικές - μαιευτικές παρεμβάσεις
- συμβουλευτική - διασύνδεση με υπηρεσίες
- ενημέρωση - επιμόρφωση – έρευνα,

που αναλυτικά παρουσιάζονται στον πίνακα «Κέντρα-Μονάδες Οικογενειακού Προγραμματισμού Παρεχόμενες Υπηρεσίες, Δράσεις, Ενέργειες, Προγράμματα» (συν. Παράρτημα Β, Πίνακας 2).

3. Στο πλαίσιο του Ε.Ο.Π.Υ.Υ έχουν αναπτυχθεί και λειτουργούν εννέα (9) Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού σε όλη τη χώρα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αποφάσεις της Διοίκησης του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ παρέχοντας αντίστοιχες υπηρεσίες.

B.2. Το θεσμικό καθεστώς που διέπει τους Σταθμοί Προστασίας Μάνας Παιδιού & Εφήβου, στο πλαίσιο των Κέντρων Προληπτικής Υγιεινής του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., είναι το εξής :

α) Αριθμ. 60556/1940 (ΦΕΚ 62 τ. Β') Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Εργασίας «Περί εγκρίσεως κανονισμού της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων», άρθρο 12 «Κέντρα Προληπτικής Υγιεινής», στο πλαίσιο των οποίων δημιουργήθηκαν, μετεξελίχθηκαν και λειτουργούν οι Σταθμοί Προστασίας Μάνας Παιδιού & Εφήβου, με αποφάσεις της Διοίκησης του ΙΚΑ.

β) Τις διατάξεις των άρθρων 17 (παρ. 2) και 23 (παρ. 1.Βα,β) του Ν. 3918/2011 (ΦΕΚ 31 τ. Α') «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με τις οποίες εντάσσονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ο Κλάδος Υγείας και οι Μονάδες Υγείας του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (τοπικές και περιφερειακές) που λειτουργούν ως αυτοτελείς οργανικές μονάδες.

γ) Αριθμ. Γ32/446/3-5-2011 Εγκύκλιος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ «Σχετικά με τη λειτουργία των Σταθμών Προστασίας Μάνας Παιδιού και Εφήβου» (ΑΔΑ: 4ΑΘΒ4691ΩΓ-ΕΞ).

δ) Αριθμ. 43983/19-10-2012 Εγκύκλιος του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. «Λειτουργία

Σταθμών Προστασίας Μάνας Παιδιού και Εφήβου» (ΑΔΑ: Β430ΟΞ7Μ-Ω8Ω).

Οι Σ.Π.Μ.Π. & Ε. λειτουργούσαν στο πλαίσιο των μονάδων υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και από το 2012 αναπτύσσονται στο πλαίσιο των Νομαρχιακών και Τοπικών Μονάδων Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., είναι εξήντα (60) περίπου σε όλη την Ελλάδα και οργανώνονται με ικανοποιητικό και αποτελεσματικό τρόπο, παρέχοντας αξιόλογες και ουσιαστικές υπηρεσίες υγείας στον εξυπηρετούμενο πληθυσμό.

Οι Σ.Π.Μ.Π. & Ε. είναι δομές Προληπτικής Υγιεινής που παρέχουν σε εγκύους, μητέρες, βρέφη-παιδιά και εφήβους, ασφαλισμένους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., υπηρεσίες φροντίδων υγείας, συμβουλευτικής, προάσπισης - προαγωγής της υγείας, διενέργεια εμβολιασμών κλπ.

Οι εν λόγω δομές αποτελούν «μοντέλο καλής πρακτικής», όπου η αξιολόγηση, η βελτίωση, η ανάπτυξη και η διάχυση του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας, δύναται να επεκταθεί και σε άλλες μονάδες υγείας της Π.Φ.Υ.

Η αξιοποίηση της εμπειρίας και του έργου των Σ.Π.Μ.Π. & Ε., στο πλαίσιο ενός πιλοτικού προγράμματος δύναται να συμβάλλει στην ανάπτυξη του θεσμού των «Μονάδων Φροντίδας Μητέρας – Παιδιού» σε εθνικό επίπεδο σε διάφορες δομές Π.Φ.Υ.

Γ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ.

ΓΕΝΙΚΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, από τις συναρμόδιες Δ/νσεις Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας του Υ.Υ. προγραμματίζεται ο ακόλουθος σχεδιασμός ενεργειών και δράσεων για τον εκσυγχρονισμό των θεσμών της Κατ' Οίκον Νοσηλείας και του Οικογενειακού Προγραμματισμού, μέσω της ανάπτυξης και οργάνωσης «Πιλοτικών Δικτύων» :

α) «Πιλοτικό Δίκτυο Τμημάτων ή Υπηρεσιών Κατ' Οίκον Νοσηλείας» (όπως αναφέρεται στο Παράρτημα Α' Πίνακας 1) και

β) «Πιλοτικό Δίκτυο Μονάδων ή Υπηρεσιών Οικογενειακού Προγραμματισμού και Μονάδων Φροντίδας Μητέρας-Παιδιού» (όπως αναφέρεται στο Παράρτημα Β Πίνακας 1).

Στα εν λόγω πιλοτικά δίκτυα εντάσσονται αντίστοιχες μονάδες ή υπηρεσίες, ή τμήματα ή προγράμματα που θεσμικά προβλέπονται ή αναπτύσσονται ή λειτουργούν στο πλαίσιο των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων των Κέντρων Υγείας και των Μονάδων Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., όπως προκύπτουν από τους συνημμένους πίνακες.

Οι εν λόγω φορείς – Μονάδες Υγείας καλούνται να προβούν το συντομότερο δυνατό στις ακόλουθες ενέργειες :

1. ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ.

α. Οι υπεύθυνοι των εν λόγω μονάδων ή υπηρεσιών ή τμημάτων ή προγραμμάτων Κατ' Οίκον Νοσηλείας καθώς και Οικογενειακού Προγραμματισμού, όπως προκύπτουν από το καθεστώς λειτουργίας αυτών στις εν λόγω μονάδες υγείας (Δ/ντες Κλινικών, Προϊστάμενοι τμημάτων ή μονάδων, υπεύθυνοι υπηρεσιών ή προγραμμάτων), **καλούνται να προβούν στη σύνταξη**

εισηγητικής έκθεσης προς το Επιστημονικό Συμβούλιο του Νοσηλευτικού Ιδρύματος, η οποία να περιλαμβάνει :

- αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο (ΦΕΚ δημοσίευσης οργανισμού νοσοκομείου για τη μονάδα ή το τμήμα) με επισήμανση στα συνολικά έτη λειτουργίας της Μονάδας.

Σε περίπτωση που αναπτύσσονται ενέργειες και δράσεις ως υπηρεσία ή πρόγραμμα, να περιγραφούν τα έτη λειτουργίας και η συνολική εμπειρία.

-Αναφορά στα στοιχεία του υπεύθυνου ιατρού καθώς και άλλων ιατρών που παρέχουν τις υπηρεσίες τους ή συνεργάζονται (ονοματεπώνυμο, ειδικότητα, βαθμός, κλινική).

-Αναφορά στα στοιχεία του υπεύθυνου επαγγελματία υγείας (επισκέπτης/τρια υγείας, νοσηλεύτης/τρια, μαία/μαιευτής και τμήμα ή κλινική που υπάγονται), καθώς και άλλους επαγγελματίες υγείας που έχουν ορισθεί ή θα ορισθούν να απασχολούνται στα εν λόγω τμήματα ή μονάδες ή υπηρεσίες ή προγράμματα.

- Προσδιορισμός του σκοπού και του περιεχομένου του έργου ή των υπηρεσιών που παρέχονται (σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στους σχετικούς πίνακες των παραρτημάτων Α και Β).

- Προσδιορισμός του χώρου, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού που αξιοποιούνται.

- Προσδιορισμός ωραρίου λειτουργίας και εξυπηρέτησης πολιτών. **Στην περίπτωση του Οικογενειακού Προγραμματισμού, να προβλεφθεί δυνατότητα λειτουργίας μιας ημέρας την εβδομάδα για δράσεις στην κοινότητα και επικοινωνία με φορείς καθώς και μια ημέρα για λειτουργία σε απογευματινές ώρες. Αντίστοιχα για την Κατ' Οίκον Νοσηλεία να προβλεφθεί η δυνατότητα για μια ή δυο ημέρες για απογευματινή λειτουργία.**

- Προσδιορισμός οχήματος για την εξυπηρέτηση αναγκών μετακίνησης των επαγγελματιών υγείας στο πλαίσιο των παρεχομένων υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι απαιτείται ξεχωριστή εισηγητική έκθεση για κάθε μια από τις αντίστοιχες μονάδες και τμήματα Κατ'Οίκον Νοσηλείας και Οικογενειακού Προγραμματισμού, εφόσον από τους πίνακες προκύπτει ότι μια Μονάδα Υγείας (Νοσηλευτικό Ίδρυμα, Κέντρο Υγείας), έχει προταθεί να ενταχθεί και στα δύο (2) «Πιλοτικά Δίκτυα». Στην εν λόγω περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσηλευτικού Ιδρύματος, κρίνεται απαραίτητο να αποφασίζει επί των δύο (2) εισηγήσεων κατά την αυτή συνεδρίαση.

β. Οι ανωτέρω εισηγητικές εκθέσεις, κατατίθενται στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Νοσηλευτικού Ιδρύματος, το οποίο ύστερα από σχετική έγκριση, εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο, προκειμένου αυτό να λάβει τη σχετική απόφαση έγκρισης για την ένταξη της αντίστοιχης μονάδας ή τμήματος ή υπηρεσίας ή προγράμματος στα προαναφερόμενα «Πιλοτικά Δίκτυα». Στις εν λόγω αποφάσεις θα αναφέρονται ρητά τα στοιχεία των σχετικών εισηγήσεων (αριθμ. πρωτοκόλλων και ημερομηνίες), οι οποίες θα επισυνάπτονται σ' αυτές.

Ακολούθως οι εν λόγω αποφάσεις των Διοικήσεων των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, προτείνεται να διαβιβάζονται άμεσα στο γραφείο του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, προκειμένου να εκδοθεί μια ενιαία απόφαση, έγκρισης για την ένταξη της αντίστοιχης μονάδας ή τμήματος ή υπηρεσίας ή προγράμματος στα «Πιλοτικά Δίκτυα» Κατ' Οίκον Νοσηλείας και Οικογενειακού Προγραμματισμού.

Η ανωτέρω διαδικασία να έχει ολοκληρωθεί έως 15 Φεβρουαρίου 2014 με

την άμεση αποστολή των σχετικών αποφάσεων και συνημμένων εισηγητικών εκθέσεων (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή) στη Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) του Υπουργείου Υγείας.

γ. Ειδικότερα για τις περιπτώσεις των Μονάδων Οικογενειακού Προγραμματισμού που λειτουργούν στο πλαίσιο των Πανεπιστημιακών Μαιευτικών – Γυναικολογικών Κλινικών (η σύστασή και λειτουργία τους προβλέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό τους), απαιτείται εισήγηση του υπευθύνου της μονάδας σε συνεργασία με τον Δ/ντη της Κλινικής στη Διοίκηση του Νοσοκομείου, προκειμένου να ληφθεί η σχετική απόφαση έγκρισης για την ένταξη της αντίστοιχης μονάδας στο «Πιλοτικό Δίκτυο» Οικογενειακού Προγραμματισμού.

δ. Οι ανωτέρω σχετικές αποφάσεις των Διοικήσεων των παραγράφων (β) και (γ) θα διαβιβαστούν στο τμήμα Γ' Κατάρτισης Προγραμμάτων της Δ/σης Π.Φ.Υ. του Υπουργείου Υγείας, προκειμένου **να συνταχθούν** οι αποφάσεις συγκρότησης και ανάπτυξης των εν λόγω «Πιλοτικών Δικτύων» με περιγραφή του σκοπού, των χρονοδιαγραμμάτων, της μεθοδολογίας καθώς και κάθε άλλης λεπτομέρειας.

Στόχος είναι η συγκρότηση των «Πιλοτικών Δικτύων» και η έναρξη των σχετικών ενεργειών στο πλαίσιο αυτών, το συντομότερο δυνατό με ολοκλήρωση και κατάθεση σχετικών προτάσεων έως το τέλος του 2014.

ε. Στο πλαίσιο των ανωτέρω ενεργειών, η Δ/ση Π.Φ.Υ. σε συνεργασία με συναρμόδιες Δ/σεις του Υ.Υ. θα προβεί στην έναρξη διαβούλευσης με αρμόδιους επιστημονικούς φορείς και συλλόγους, καθώς και με τους φορείς των «Πιλοτικών Δικτύων», προκειμένου να διαμορφωθεί το πλαίσιο ανάπτυξης και λειτουργίας και να προταθούν προγράμματα επιμόρφωσης - κατάρτισης επαγγελματιών υγείας κ.λ.π. (Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, ενώσεις Νοσοκομειακών Ιατρών, Γενικών Ιατρών κ.λ.π., επαγγελματικές ενώσεις και Σχολές νοσηλευτών – τριών, μαιών - μαιευτών, επισκεπτών – τριών υγείας, κοινωνικών λειτουργών κ.λ.π.).

2. ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., συνεπεία του αριθμ. πρωτ. οικ. 28317/10-9-2013 εγγράφου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., να προβούν στις απαιτούμενες ενέργειες για την ένταξη των αναφερομένων Κέντρων Οικογενειακού Προγραμματισμού και Σταθμών Προστασίας Μάνας Παιδιού και Εφήβου στο Παράρτημα Β Πίνακας 1, προκειμένου να εκδοθεί η σχετική απόφαση ενσωμάτωσης αυτών στο «Πιλοτικό Δίκτυο Μονάδων ή Υπηρεσιών Οικογενειακού Προγραμματισμού και Μονάδων Φροντίδας Μητέρας-Παιδιού».

Η εν λόγω απόφαση να εκδοθεί και να αποσταλεί στη Δ/ση Π.Φ.Υ., έως τις 15 Φεβρουαρίου 2014.

Οι αποδέκτες του παρόντος, παρακαλούνται για τις δικές τους ενέργειες, ώστε η Δ/ση Π.Φ.Υ. με τη συνεργασία τους, να σχεδιάσει και να οργανώσει την ανάπτυξη των εν λόγω δομών και θεσμών.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ

Συνημμένα :

Παραρτήματα Α, Β

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
  - α. Γραφείο Προέδρου
  - β. Δ/ση Σχεδιασμού- Τμήμα : Πρόληψης & Προαγωγής Υγείας
Κηφισίας 39, 151 23 Μαρούσι
2. Όλες οι Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας
3. Γενικό Νοσοκομείο – Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»
Γραφείο Διοικητή
Πλ. Έλενας Βενιζέλου 2, 115021 Αθήνα
4. Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»
  - α. Γραφ. Διοικητή Γ.Ν. «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»
  - β. Γραφ. Δ/ντη Α' Μαιευτικής και
Γυν/κής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών
Βασ.Σοφίας 80, 115 28 Αθήνα
5. Γενικό Ογκολ. Νοσοκομείο Κηφισίας
«ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ»
Γραφείο Διοικητή
Καλυφτάκη 145, 145 64 Ν. Κηφισιά
6. Γενικό Νοσοκομείο «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ – ΑΜΑΛΙΑ ΦΛΕΜΙΓΚ»
Γραφείο Διοικητή

- Σισμανογλείου 1 151 26 Μαρούσι
7. Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»
Γραφείο Διοικητή
Λ. Μεσογείων 152, 115 27 Αθήνα
  8. Γενικό Νοσοκομείο Ν. Ιωνίας ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ – ΠΑΤΗΣΙΩΝ
Γραφείο Διοικητή
Αγίας Όλγας 3-5, 14233 Ν. Ιωνία
  9. α. Γ. Ν. Αθηνών «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»
Γραφείο Διοικητή
Βασ. Σοφίας 114, 115 27 Αθήνα
β. Περιφερειακό Ιατρείο Πλ. Αμερικής.
  10. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Γραφείο Διοικητή
Ρυμινι 1, 124 62 Χαϊδάρι
  11. α. Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας – Πειραιά
«ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ» - Γ.Ν.Δ.Α. «Η ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ»
Γραφείο Διοικητή
Δ. Μαντούβαλου 3, 184 54 Νίκαια
β. Κέντρο Υγείας Σαλαμίνας
Λεωφόρος Φανερωμένης, 189 00 Σαλαμίνα
  12. Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά «ΤΖΑΝΕΙΟ»
Γραφείο Διοικητή
Αφεντούλη και Ζαννή 1, 185 36 Πειραιάς
  13. Πανεπιστήμιο Αθηνών – Αρεταίειο Νοσοκομείο
Β' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική
Λ. Βασ. Σοφίας 76, 115 28 Αθήνα
  14. α. Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας «ΘΡΙΑΣΙΟ»
Γραφείο Διοικητή
Λεωφ. . Γ. Γεννηματά, 196 00 Μαγούλα
β. Κέντρο Υγείας Ελευσίνας
Τρικούπη Χαριλάου 43 & Ωκεανίδων, 19200 Ελευσίνα
  15. Γενικό Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Πειραιά «ΜΕΤΑΞΑ»
Γραφείο Διοικητή
Μποτάση 51, 185 37 Πειραιάς
  16. Γενικό Νοσοκομείο Μυτιλήνης «ΒΟΣΤΑΝΕΙΟ»
Γραφείο Διοικητή
Ε. Βοστάνη 48, 811 00 Μυτιλήνη
  17. Γενικό Νοσοκομείο Ημαθίας (Μονάδα Βέροιας)
Γραφείο Διοικητή
Συνοικισμός Παπάγου, 591 00 Βέροια
  18. Γενικό Νοσοκομείο Πέλλας
Γραφείο Διοικητή Νοσ. Έδεσσας
Τέρμα Εγνατίας, 582 00 Έδεσσα
  19. Γενικό Νοσοκομείο Πέλλας
Γραφείο Διοικητή Νοσ. Γιαννιτσών
Τέρμα Σεμερτζίδα 581 00 Γιαννιτσά
  20. α. Γενικό Νοσοκομείο Κατερίνης
Γραφείο Διοικητή
6ο χλμ. Κατερίνης - Αρωνά, Δ.Δ. Νέο Κεραμίδι
601 00, Κατερίνη

- β.Κέντρο Υγείας Λιτοχώρου
602 00 Πλάκα Λιτοχώρου
γ.Κέντρο Υγείας Αιγινίου
603 00 Αιγίνιο
21. α. Γενικό Νοσοκομείο Κοζάνης «ΜΑΜΑΤΣΕΙΟ»
Γραφείο Διοικητή
Μαματσίου 1, 501 00 Κοζάνη
β. Κέντρο Υγείας Σερβίων
Αγίου Γεωργίου & Καστανιάς, 505 00 Σέρβια
22. α. Γενικό Νοσοκομείο Καστοριάς
Γραφείο Διοικητή
Μαυριωτίσσης 521 00 Καστοριά
β. Κέντρο Υγείας Άργους Ορεστικού
Αλιάκμονος 1, 522 00 Άργος Ορεστικό
23. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»
Γραφείο Διοικητή
Κωνσταντινουπόλεως 49, 546 42 Θεσσαλονίκη
24. α. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΓ. ΠΑΥΛΟΣ»
Γραφείο Διοικητή
Εθν. Αντίστασης 161, 551 34 Θεσσαλονίκη
β. Κέντρο Υγείας Αστ. Τύπου Ν. Καλλικράτειας
Οσίας Παρασκευής, 63080 Νέα Καλλικράτεια, Χαλκιδική
25. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείου Έβρου (Φορέας Π.Γ.Ν. Αλεξ/πολης)
Γραφείο Διοικητή
Περιοχή Δραγανά, 681 00 Αλεξανδρούπολη
26. Γενικό Νοσοκομείο Σερρών
Γραφείο Διοικητή
3^ο χλμ Εθν. Οδού Σερρών – Δράμας
27. Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης
Γραφείο Διοικητή
Νεάπολη 671 00 Ξάνθη
28. Γενικό Νοσοκομείο Δράμας
Γραφείο Διοικητή
Ιπποκράτους Τέρμα, 661 00 Δράμα
29. Γενικό Νοσοκομείου Βόλου «ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΕΙΟ»
Γραφείο Διοικητή
Πολυμέρη 134, 382 22 Βόλος
30. Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας
Γραφείο Διοικητή
Παπασιοπούλου Τέρμα, 351 00 Λαμία
31. α. Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου
Γραφείο Διοικητή
Λ. Αθηνών 53, 201 00 Κόρινθος
β. Πολυδύναμο Περιφ. Ιατρείο Αγ. Θεοδώρων
Στάμου Δημητρίου 1, Άγιοι Θεόδωροι, 20003, ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
32. Γενικό Νοσοκομείο Μεσσηνίας – Νοσοκομειακή Μονάδα Καλαμάτας
Γραφείο Διοικητή
Αντικάλαμος & 7ο χλμ Καλαμάτας - Τρίπολης, 241 00 Καλαμάτα
33. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών
α. Γραφείο Διοικητή

- β. Δ/ντης Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής
Ρίο Πατρών, 265 04 Πάτρα
34. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων
α. Γραφείο Διοικητή
β. Δ/ντης Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής
Λ. Σταύρου Νιάρχου, 455 00 Ιωάννινα
35. Γενικό Νοσοκομείο Μεσολογγίου «ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ»
α. Γραφείο Διοικητή
Χατζηκώστα 2, 30200 Μεσολόγγι
β. Κ.Υ. Αιτωλικού
Περιφερειακή Οδός Αιτωλικού - Νεοχωρίου,
Αιτωλικό, 30400, ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ
36. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου
Γενικό Νοσοκομείο «BENIZEΛΕΙΟ»
Γραφείο Διοικητή
Λεωφ. Κνωσσού, Τ.Θ. 44 Ηράκλειο Κρήτης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ **ΜΕ ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ**

1. Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας
Γραφείο Προέδρου
Μακεδονίας 6-8
104 33 Αθήνα
2. Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας
Τομέας Υγείας του Παιδιού
Λ. Αλεξάνδρας 196
115 21, Αθήνα
3. ΚΕΕΛΠΝΟ
Αγράφων 3-5
151 23 Μαρούσι
4. Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία»
Παπαδιαμαντοπούλου και Θηβών 1
115 27 Αθήνα
5. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών Υγείας
Παπαρηγοπούλου 15
105 61 Αθήνα
6. Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος
Βασ Σοφίας 47
10676 Αθήνα
7. Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών Μαιευτών Αθήνας
Αριστ. Παπά 2
115 21 Αθήνα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφ. Υπουργού Υγείας
2. Γραφ. Υφυπουργών Υγείας

3. Γραφ. Γενικών Γραμματέων (2)
- 4 Γραφ. Προιστ. Γεν Δ/σεων,
Υγείας, Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής
6. Δ/ση Δημόσιας Υγιεινής (Τμ. Προστασίας και Προαγωγής της Δ.Υ)
7. Διεύθυνση Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας (Τμ Α')
8. Διεύθυνση Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας
9. Δ/ση Υγειον. Περίθαλψης Ασφαλ. Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
10. Διεύθυνση Π.Φ.Υ (Τμήμα Γ') (15)